

Otevřený dopis ministrovi kultury k zákonu o VKI

Vážený pan
Mgr. Martin Baxa
ministr kultury
Maltézské náměstí 1
Praha 1

V Praze dne 22. 9. 2022

Vážený pane ministře,

odborové svazy působící v oblasti kultury vyjadřují vážné znepokojení nad způsobem přípravy návrhu zákona o veřejné kulturní instituci (dále jen VKI), s nímž byli seznámeni na jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro kulturní otázky. Znepokojuje nás zejména, že nebyl zvolen obvyklý způsob přípravy návrhu od věcného záměru zákona po jeho paragrafové znění. Zahájení legislativního procesu přímo návrhem paragrafového znění vylučuje možnou odbornou diskusi, která by podle našeho názoru měla předcházet přípravě zákona, který tak významným způsobem ovlivní a upraví „provoz“ kulturních institucí v ČR, a tedy i pracovněprávní prostředí zaměstnanců, kteří budou v těchto transformovaných kulturních institucích pracovat.

Důsledkem Vámi zvoleného postupu je mj. skutečnost, že jste z přípravy návrhu zákona vyloučil i přes opakovaná upozornění a žádosti jednoho ze sociálních partnerů – odborové svazy, které zastupují zájmy zaměstnanců.

Hlavním cílem zákona má být vytvoření takové právní formy kulturních institucí, která umožní jejich vícedrojové financování, a to prostřednictvím více zřizovatelů. Naplnění těchto očekávání v nás vzbuzuje oprávněné pochybnosti: Pokud se totiž potencionální (spolu)zřizovatelé nerozhodnou vložit finanční prostředky do většího počtu kulturních institucí, a to ve větším, „nebagatelním“ objemu, nelze očekávat, že by možnost spoluzřizování podstatným způsobem financování kulturních institucí zlepšila. Jsou-li však k tomu připraveni, nabízí se otázka, proč jsou „jejich vlastní instituce“ nejen nyní, ale

dlouhodobě tak podfinancovány. Jsme přesvědčení, že klíčovým problémem institucí působících v oblasti kultury (a to jak „paměťových“, tak „institucí živého umění“) není jejich právní forma, ale jejich dlouhodobé a hluboké podfinancování.

Na základě Vašeho rozhodnutí je ustavena pracovní skupina, která připravuje paragrafové znění návrhu zákona, a to pouze s účastí a podle požadavků ředitelů divadel. Zástupci zaměstnanců nejsou do pracovní skupiny zahrnuti. Nejsou však do ní zahrnuti ani zaměstnavatelé a zástupci zaměstnanců paměťových a sbírkových institucí, a to s odůvodněním, že se paměťových institucí návrh zákona vůbec týkat nebude. Dovolujeme si Vás však upozornit, že někteří kandidáti do zastupitelstev měst a obcí v předvolebních debatách deklarovali svůj úmysl transformovat na VKI i některé významné městy zřizované paměťové instituce!

Žádáme Vás, vážený pane ministře, abyste s ohledem na závažnost připravované právní normy o VKI a v souladu s § 320 zákoníku práce revidoval svůj dosavadní postup a zajistil rovnoprávný přístup všech sociálních partnerů v rámci pracovního týmu RHSD ČR pro kulturní otázky ke všem podstatným informacím a materiálům, mezi něž jistě patří i připravované paragrafové znění návrhu zákona o VKI a dílčí výstupy k němu. Toto považujeme za důležité nejen z důvodu naší řádné a odborné přípravy k avizovanému prosincovému tripartitnímu jednání, ale také pro další sociální dialog.

Jiří Dokoupil, prezident Unie orchestrálních hudebníků ČR

Miroslava Knoflíčková, předsedkyně OS pracovníků kultury a ochrany přírody

Richard Rokos, Unie – odborový svaz profesionálních zpěváků ČR

Stanislav Lehký, člen Prezidia Herecké asociace

Iveta Bergerová, předsedkyně OS pracovníků knihoven

Renata Soudná, předsedkyně OS pracovníků kulturních zařízení